

Sygn. akt III CSK 163/15

POSTANOWIENIE

Dnia 8 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie z powództwa W. S.
przeciwko I. W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 8 września 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z dnia 13 stycznia 2015 r., sygn. akt I ACa 1052/13,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. przyznaje adw. M.J. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Krakowie kwotę 1800 (tysiąc osiemset) złotych powiększoną o 23% podatku VAT tytułem wynagrodzenia za udzielenie pozwanej z urzędu nieopłaconej pomocy prawnej w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W niniejszej sprawie pozwana wniosła skargę kasacyjną, powołując się na występowanie na jej tle dwóch istotnych zagadnień prawnych oraz na oczywistą zasadność skargi. Pierwsze zagadnienie dotyczyło tego, czy art. 389 k.c. w dawnym brzmieniu pozwalał na etapowe zawieranie umowy przedwstępnej. Jest jasne, że do tej umowy ma zastosowanie zasada swobody umów oraz zasada, że umowa zostaje zawarta z chwilą złożenia zgodnych oświadczeń woli co do jej *essentialiae negotii*. Można zatem mówić o etapowym składaniu oświadczeń woli, ale do zawarcia umowy dochodzi w konkretnym czasie. Wskazane zagadnienie prawne zatem w ogóle nie powstaje. Należy jedynie dodać, że nic nie wyklucza składania kilku częściowych oświadczeń woli zamiast jednego kompletnego oświadczenia do zawarcia umowy przedwstępnej. Drugie zagadnienie dotyczy tego, czy dla żądania zapłaty zadatku w podwójnej wysokości konieczne jest odstąpienie od umowy i dopiero wytoczenie roszczenia, czy wystarczy samo niewykonanie umowy przez stronę otrzymującą zadatek. W świetle art. 394 k.c. nie budzi wątpliwości, że najpierw należy od umowy odstąpić. Brak jednak zastrzeżenia co do formy oświadczenia o odstąpieniu od umowy przedwstępnej zawartej *de facto*, jak w tej sprawie, w formie ustnej. Można przyjąć nawet złożenie tego oświadczenia *per facta concludentia* właśnie przez żądanie zapłaty zadatku. Wskazane zagadnienie prawne nie wymaga zatem wyjaśnienia przez Sąd Najwyższy. Wreszcie skarga nie jest też oczywiście uzasadniona. W ocenie skarżącej oczywista zasadność skargi ma wynikać z faktu, że między stronami w ogóle nie doszło do zawarcia umowy przedwstępnej, zatem brak podstaw do żądania zapłaty zadatku w podwójnej wysokości. Ustalenie co do zawarcia przez strony umowy jest ustaleniem faktu, nie może więc być kwestionowane w postępowaniu kasacyjnym. Gdyby nawet jednak uznać, że nie jest to ustalenie faktyczne, to w świetle tej sprawy bez wątpienia było dopuszczalne przyjęcie przez sądy *meriti*, że do

zawarcia umowy przedwstępnej doszło – z tezą tą można polemizować w ramach zarzutów kasacyjnych, ale nie świadczy ona o oczywiście nieprawidłowym wyłożeniu albo zastosowaniu prawa przez Sąd II instancji.

W skardze kasacyjnej wniesionej w niniejszej sprawie nie została wykazana żadna z okoliczności wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., dlatego Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.